

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1954.

20 MAI 1954.

PROPOSITION DE LOI

instituant le service militaire féminin volontaire
et fixant le Statut des volontaires du corps du
service militaire féminin.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Dans presque tous les pays du monde, le service militaire féminin a été organisé, sous la forme du volontariat et dès le temps de paix.

En effet, l'expérience de la dernière guerre a démontré qu'une nation qui veut survivre doit pouvoir compter sur la coopération active de toutes ses forces vives.

Si les nations libres veulent conserver leur indépendance, comment pourraient-elles espérer résister aux forces organisées par les régimes autoritaires, si elles négligent l'utilisation de plus de la moitié de leur potentiel en effectif militaire? Leurs adversaires éventuels, au contraire, embriagent, de force, dès le temps de paix, la totalité de la population, enrégimentent les femmes dans le service des usines, des champs, du travail ou de l'armée.

Cette nécessité a été comprise par la quasi totalité des pays amis, qui ont créé le volontariat militaire féminin. Citons à cet égard, pour la France, le décret du 15 octobre 1951 portant statut du personnel des cadres militaires féminins; pour les Pays-Bas, les arrêtés des 25 avril, 3 juin et 31 octobre 1944, complétés par l'arrêté du 25 avril 1945, créant le volontariat à l'armée et à la marine; pour la Grande-Bretagne, les lois de septembre 1938, juin 1939, avril 1948 organisant les Women's Royal Army Corps, les Women's Royal Navy Corps et Women's Royal Air Force; pour les Etats-Unis d'Amérique, la loi du 12 juin 1948, intitulée « Women's Armed Services Integration Act of 1948 ». Ce ne sont là que des exemples. L'Italie a également créé son corps d'auxiliaires féminins et la Suisse a établi les services complémentaires féminins, mis à la disposition de l'armée.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

BIJTENGEWONE ZITTING 1954.

20 MEI 1954

WETSVOORSTEL

tot invoering van de vrijwillige militaire dienst
voor de vrouwen, en tot vaststelling van de
rechtstoestand van het vrouwelijk militair
vrijwilligerskorps.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

In bijna alle landen van de wereld werd de militaire dienst voor de vrouwen ingevoerd, in de vorm van vrijwillige dienstneming, reeds in vredetijd.

Immers, uit de ervaring, tijdens de vorige oorlog opgedaan, is gebleken dat een natie, die wil voortbestaan, moet kunnen rekenen op de actieve medewerking van al haar gave elementen.

Hoe zouden de vrije volkeren, die hun onafhankelijkheid wensen te bewaren, ooit bij machte zijn het hoofd te bieden aan strijdkrachten, die door de totalitaire regimes op de been worden gebracht, indien zij verzuimen gebruik te maken van meer dan de helft van het militair effectief waarover zij kunnen beschikken? Bij hun eventuele tegenstanders, daarentegen, wordt gans de bevolking reeds in vredetijd met geweld geronseld, worden de vrouwen ingelijfd bij de fabrieksdienst, de landdienst, de arbeidsdienst of het leger.

De noodzakelijkheid daarvan werd ingezien door haast alle bevriende landen, die dan ook de vrijwillige militaire dienst voor de vrouwen hebben ingevoerd. In dit opzicht verwijzen wij, voor Frankrijk, naar het decreet van 15 October 1951 houdende de rechtstoestand van het personeel der vrouwelijke militaire kaders; voor Nederland, naar de besluiten van 25 April, 3 Juni en 31 October 1944, aangevuld door het besluit van 25 April 1945, tot invoering van de vrijwillige dienstneming bij het leger en de marine; voor Groot-Brittannië naar de wetten van September 1938, Juni 1939, April 1948 tot inrichting van het Women's Royal Army Corps, het Women's Royal Navy Corps en de Women's Royal Force; voor de Verenigde Staten van Amerika, naar de wet van 12 Juni 1948, genaamd: « Women's Armed Services Integration Act of 1948 ». Dit zijn slechts enkele voorbeelden. Ook Italië heeft zijn vrijwilligerskorps voor vrouwen, en Zwitserland heeft vrouwelijke hulpdiensten ingericht, die ter beschikking van het leger staan.

Il n'est pas concevable que la Belgique, seule, refuse de reconnaître l'importance primordiale de la coopération féminine à l'effort de guerre et s'abstienne de préparer, dès à présent, la participation des femmes à l'armée. L'intégration de nos forces militaires dans le cadre d'une défense commune de l'Europe rend d'autant plus incompréhensible et indéfendable la carence de notre pays et son obstination à réduire de moitié sa collaboration à l'œuvre commune.

Il ne peut être question d'attendre les premiers jours de la guerre pour organiser le service militaire féminin.

Par le volontariat du temps de paix, les cadres qui commandent aux volontaires ou miliciennes du temps de guerre seront préparés. C'est là une nécessité, car personne ne soutiendra que le commandement des forces féminines doit être exercé par un cadre masculin. De plus, l'existence de ce cadre féminin permettra l'organisation de l'utilisation, en temps de guerre, des femmes qui soit volontairement soit par l'effet de la mobilisation, à l'exemple de la Grande-Bretagne en mai 1942, viendraient coopérer à la Défense Nationale.

La présente proposition de loi, qui tend à la création d'un cadre militaire féminin et à doter le personnel de celui-ci d'un statut légal, répond, donc, à une nécessité impérieuse.

Les femmes belges ont conquis l'égalité des droits politiques. Leur héroïsme au cours des sombres années de l'occupation et des combats de la libération leur donne le droit de protester contre l'ostracisme dont elles sont victimes de la part des autorités militaires de notre pays.

Elles valent tout autant que les femmes des autres Nations libres et réclament leur part du fardeau de la Défense.

Il serait profondément injuste de ne pas leur permettre de se préparer et de prendre dans l'armée le rang auquel elles ont droit.

Het ware ondenkbaar dat alleen België zou weigeren, het overwegend belang van de deelneming van de vrouwen aan de oorlogsinspanning te erkennen, en zou nalaten zonder verwijl de inlijving van de vrouwen bij het leger voor te bereiden. Wegens de integratie van onze strijdkrachten in het kader van een gemeenschappelijke verdediging van Europa is het ingebreke blijven van ons land, en de halsstarrigheid waarmee het zijn aandeel in de gemeenschappelijke inspanning halveert, nog minder te begrijpen en te verdedigen.

Het gaat niet op de eerste dagen van de oorlog af te wachten om de militaire dienst voor de vrouwen in te richten.

Door de vrijwillige dienstneming in vreedstijd, worden de kaders voorbereid, die in oorlogstijd het bevel voeren over de vrijwilligers of de dienstplichtigen. Dit is noodzakelijk, want niemand zal durven beweren dat het commando over de vrouwelijke strijdkrachten moet worden uitgeoefend door het mannelijk kader. Bovendien zou het bestaan van dat vrouwelijk kader, in oorlogstijd, de doelmatige aanwending mogelijk maken van de vrouwen die, hetzij vrijwillig, hetzij ingevolge de mobilisatie, zoals in Mei 1942 in Groot-Brittannië, aan 's Lands verdediging zouden medewerken.

Dit wetsvoorstel, dat er toe strekt een vrouwelijk militair kader in te richten, en aan het personeel er van een wettelijk statuut te verlenen, beantwoordt dus aan een dwingende noodzaak.

De Belgische vrouwen hebben gelijkheid van politieke rechten veroverd. Haar heldhaftigheid tijdens de sombere bezettingsjaren, en tijdens de gevechten bij de bevrijding, verleent haar het recht protest aan te tekenen tegen de wijze, waarop de militaire overheden van ons land haar dienstvaardigheid negeren.

Ze zijn evenveel waard als de vrouwen van de andere vrije Naties, en eisen haar deel op van de last der Landsverdediging.

Het ware uiterst onrechtvaardig ze niet in staat te stellen zich voor te bereiden, en in het leger de rang te bekleden waarop zij recht hebben.

Albert DEVEZE.

PROPOSITION DE LOI

I. — Dispositions générales.

Article premier.

Il est institué un service militaire féminin volontaire. Son but est de fournir aux Forces terrestres, aérienne et navale, des volontaires; celles-ci sont groupées en unités. L'ensemble de ces unités constitue le Corps du Service Militaire Féminin. Ce Corps est soumis à l'autorité du Ministre de la Défense Nationale et placé sous le commandement direct d'un Chef du Corps du Service Militaire Féminin.

Art. 2.

Les prestations fournies par les volontaires du Corps du Service Militaire Féminin sont des prestations militaires. Les devoirs et les droits de ces volontaires sont fixés par voie d'Arrêtés Royaux pris sur proposition du Ministre

WETSVOORSTEL

1. — Algemene bepalingen.

Eerste artikel.

Er wordt een vrijwillige militaire dienst voor vrouwen ingesteld. Hij heeft ten doel aan de land-, lucht- en zee-strijdkrachten vrijwilligers te verschaffen; deze worden gegroepeerd in eenheden. Al deze eenheden samen vormen het Vrouwelijk Militair Korps. Dat Korps staat onder het gezag van de Minister van Landsverdediging en onder het rechtstreeks bevel van de Commandant van het Vrouwelijk Militair Korps.

Art. 2.

De prestaties die door de vrijwilligers van het Vrouwelijk Militair Korps worden geleverd zijn militaire prestaties. De rechten en de plichten van die vrijwilligers worden vastgesteld bij Koninklijke besluiten, genomen op voor-

de la Défense Nationale et par des règlements élaborés à son intervention.

Ces devoirs et ces droits sont identiques à ceux du personnel des Forces terrestres, aériennes et navales pour autant que ceux-ci ne soient pas en opposition avec les principes formulés dans la présente loi.

Art. 3.

La mobilisation partielle ou totale des Forces terrestres, aériennes ou navales entraîne automatiquement la mobilisation des unités du Corps du Service Militaire Féminin affectées à celle des trois Forces touchées par cette mobilisation.

II. — Conditions exigées des candidates.

Art. 4.

Les volontaires du Corps du Service Militaire Féminin sont recrutées par voie d'engagements et de rengagements volontaires.

Art. 5.

Les candidates doivent satisfaire aux conditions suivantes :

- être de nationalité belge;
- être de bonnes vie et mœurs;
- être célibataire — ou mariée sans enfant mineur — ou veuve; divorcée, séparée de corps, sans la garde d'un enfant mineur;

- avoir au moins 19 ans accomplis ou au plus 35 ans;
- avoir obtenu, s'il s'agit d'une célibataire de moins de 21 ans, le consentement des parents et, s'il s'agit d'une femme mariée, le consentement marital;

- posséder les aptitudes physiques répondant aux critères établis pour le service militaire féminin par le Service de Santé de l'Armée;

- avoir satisfait à une sélection sur titres et à une épreuve portant sur les connaissances générales, et éventuellement professionnelles, dont le programme aura été diffusé. Les titres exigibles sont énumérés à l'article 9 de la présente loi.

III. — Du personnel aux différents échelons.

Art. 6.

Les volontaires du Corps du Service Militaire Féminin se divisent en quatre échelons.

Celles du premier échelon ont rang d'officier; celles du deuxième échelon ont rang de gradé.

Celles des troisième et quatrième échelons ont respectivement rang de volontaires de 1re et de 2e classe.

Art. 7.

Les grades des volontaires du premier échelon sont les suivants : Chef du Corps du Service Militaire Féminin — Chef de Groupement — Chef d'unité de 1re classe — Chef d'unité de 2e classe — Chef d'unité de 3e classe. Cette hié-

stel van de Minister van Landsverdediging, en bij reglementen die door zijn toedoen worden opgemaakt.

Deze rechten en plichten zijn dezelfde als die van het personeel der land-, lucht- en zeestrijdkrachten, voor zover zij niet in strijd zijn met de in deze wet omschreven beginselen.

Art. 3.

De gedeeltelijke of algemene mobilisatie van de land-, lucht- of zeestrijdkrachten heeft automatisch de mobilisatie ten gevolge van de eenheden van het Vrouwelijk Militair Korps, die bestemd zijn voor die van de drie strijdkrachten welke door die mobilisatie wordt getroffen.

II. — Vereisten waaraan de kandidaten moeten voldoen.

Art. 4.

De vrijwilligers van het Vrouwelijk Militair korps worden aangeworven bij vrijwillige dienstneming en wederdienstneming.

Art. 5.

De kandidaten moeten aan volgende voorwaarden voldoen :

- van Belgische nationaliteit zijn;
- van goed gedrag en zeden zijn;
- ongehuwd zijn — of gehuwd zonder minderjarig kind — of weduwe, uit de echt of van tafel en bed gescheiden zijn zonder een minderjarig kind onder hun bewaking te hebben

- ten minste volle 19 of ten hoogste 35 jaar oud zijn;
- indien het een ongehuwde van minder dan 21 jaar betreft, de toestemming van de ouders en indien het een gehuwde vrouw betreft, de toestemming van de man bekomen hebben;

- de lichaamsgeschiktheid bezitten die beantwoordt aan de criteria welke voor de vrouwelijke militaire dienst door de Gezondheidsdienst van het Leger worden vastgesteld;

- voldaan hebben aan een selectie in zake titels, en geslaagd zijn in een proef over algemene kennis en, in voorkomend geval, beroepskennis, waarvan het programma werd bekendgemaakt. De titels die kunnen geëist worden, worden vermeld in artikel 9 van deze wet.

III. — Het personeel op de verschillende échelons.

Art. 6.

De vrijwilligers van het Vrouwelijk Militair Korps worden in vier échelons ingedeeld.

Die van het eerste échelon hebben de rang van officier; die van het tweede échelon hebben de rang van gegradueerde.

Die van het derde en vierde échelon hebben respectievelijk de rang van vrijwilliger 1ste en 2de klasse.

Art. 7.

De graden van de vrijwilligers van het eerste échelon luiden als volgt : Commandant van het Vrouwelijk Militair Korps — Groeperingscommandant — Eenheidscommandant 1ste klasse — Eenheidscommandant 2de klasse —

rarchie ne comporte aucune assimilation avec la hiérarchie des cadres des Forces terrestre, aérienne ou navale.

Toutefois, pour faciliter les relations de service avec les dites Forces et la solution de certaines questions d'ordre administratif, notamment la détermination des rémunérations, la correspondance suivante est établie :

- Chef du Corps du Service Militaire Féminin : Colonel ou Lieutenant-Colonel;
- Chef de Groupement : Major;
- Chef d'unité de 1re classe : Capitaine;
- Chef d'unité de 2e classe : Lieutenant;
- Chef d'unité de 3e classe : sous-Lieutenant.

Art. 8.

Les grades des volontaires du deuxième échelon et leur correspondance établie sous les mêmes réserves et aux mêmes fins qu'il est spécifié à l'article 7 de la présente loi, sont les suivants :

- Chef de groupe de 1re classe : Adjudant;
- Chef de groupe de 2e classe : Premier Sergent;
- Chef de détachement : Sergent;
- Chef d'équipe : Caporal.

Art. 9.

En temps de paix, doivent produire un diplôme ou un certificat régulièrement délivré :

— de fins d'études d'enseignement supérieur ou d'enseignement assimilé : les candidates aux grades de Chef du Corps du Service militaire Féminin ou de Chef de Groupement;

— de fins d'études moyennes du degré supérieur ou d'école normale ou technique assimilée : les candidates à un des trois grades de Chef d'unité;

— de fins d'études moyennes du degré inférieur ou de fins d'études professionnelles : les candidates à un des trois grades de Chef d'unité, à concurrence du quart des places disponibles pour ces trois grades, et les candidates aux grades de Chef de Groupe de 1re et de 2e classe et de Chef de détachement;

— d'école primaire : les candidates au grade de Chef d'équipe et aux emplois de volontaire de 1re ou de 2e classe.

Le Ministre de la Défense Nationale apprécie l'équivalence des titres produits et apporte à ces règles les dérogations qui paraîtront opportunes à l'expérience.

Art. 10.

Le Ministre de la Défense Nationale fixe les règles d'avancement.

Les volontaires du 1er échelon sont promues à leur grade par Arrêté Royal;

Les volontaires du 2e échelon sont promues à leur grade par Arrêté ministériel;

Les volontaires de 2e classe passent dans la 1re classe sur décision du Chef du Corps du Service Militaire Féminin.

Eenhedsc commandant 3de klasse. Die hiërarchie omvat geen enkele gelijkstelling met de hiërarchie van de kaders der land-, lucht-, en zeestrijdkrachten.

Ten einde echter de dienstbetrekkingen met vermelde strijdkrachten en de oplossing van sommige kwesties van administratieve aard, o.m. de vaststelling der bezoldigingen, te vergemakkelijken, wordt de volgende overeenstemming vastgesteld :

- Commandant van het Vrouwelijk Militair Korps : Kolonel of Luitenant-Kolonel;
- Groeperingscommandant : Majoor;
- Eenheidsc commandant 1ste klasse : Kapitein;
- Eenheidsc commandant 2de klasse : Luitenant;
- Eenheidsc commandant 3de klasse : Onderluitenant.

Art. 8.

De graden der vrijwilligers van het tweede échelon en de overeenstemming er van, vastgesteld onder hetzelfde voorbehoud en met dezelfde doeleinden als bepaald in artikel 7 van deze wet, luiden als volgt :

- Groepsoverste 1ste klasse : Adjudant;
- Groepsoverste 2de klasse : Eerste-Sergeant;
- Detachementsoverste : Sergeant;
- Ploegoverste : Korporaal.

Art. 9.

In vredetijd, moeten volgende diploma's of getuigschriften worden overgelegd :

— eindexamen van het hoger of daarmee gelijkgesteld onderwijs voor de kandidaten voor de graden van Commandant van het Vrouwelijk Militair Korps of van Groeperingscommandant;

— eindexamen van het middelbaar onderwijs van de hogere graad of van een daarmee gelijkgestelde normaalschool of technische school voor de kandidaten voor een van de drie graden van eenheidsc commandant;

— een eindexamen van het middelbaar onderwijs van de lagere graad of een eindexamen van het beroepsonderwijs voor de kandidaten voor een van de drie graden van eenheidsc commandant, tot beloop van drie vierde der beschikbare plaatsen voor die drie graden, en voor de kandidaten voor de graden van Groepsoverste 1ste en 2de klasse en Detachementsoverste;

— der lagere school voor de kandidaten voor de graad van ploegoverste en voor de betrekkingen van vrijwilliger 1ste en 2de klasse.

De Minister van Landsverdediging beoordeelt de gelijkwaardigheid der overgelegde titels en stelt de afwijkingen van die regelen vast, die aan de hand van de ondervinding wenselijk mochten blijken.

Art. 10.

De Minister van Landsverdediging bepaalt de bevorderingsregelen.

De vrijwilligers op het 1ste échelon worden tot hun graad bevorderd bij Koninklijk besluit;

De vrijwilligers van het 2de échelon worden tot hun graad bevorderd bij ministerieel besluit;

De vrijwilligers van de 2de klasse gaan over naar de 1ste klasse bij beslissing van de Commandant van het Vrouwelijk Militair Korps.

Art. 11.

Chacun des quatre échelons repris à l'article 7 de la présente loi comptera :

1°) des volontaires en service permanent dont les obligations de service sont définies à l'article 14 de la présente loi;

2°) des volontaires en service non-permanent dont les obligations de service sont définies à l'article 15 de la présente loi.

Le Chef du Corps du Service Militaire Féminin et les Chefs de Groupement sont en service permanent.

Le Ministre de la Défense Nationale détermine annuellement le nombre de chefs d'unité et de volontaires des deuxième et troisième échelons qui seront en service permanent et en service non-permanent.

IV. — Conditions d'engagement.

Art. 12.

A dater du jour où sa candidature aura été admise, toute candidate volontaire pour le service permanent ou pour le service non-permanent accomplit à l'école dont il est question à l'article 13 de la présente loi une période d'essai fixée à six semaines.

Dans les trois jours qui suivent l'expiration de cette période d'essai, la candidature peut être retirée par la candidate ou écartée par une décision motivée du Chef du Corps.

Si la candidature est maintenue par la candidate et approuvée par le Chef du Corps, la candidate signe un engagement de trois ans.

L'âge d'engagement va de 19 à 35 ans.

Cet engagement est renouvelable par période d'une, de deux ou de trois années.

Art. 13.

Il sera institué une école du Corps du Service Militaire Féminin.

Son organisation fera l'objet d'un Arrêté Royal.

Elle aura pour but de donner aux volontaires la formation les préparant aux fonctions et aux emplois qu'elles auront à remplir.

La formation est de trois mois, y compris la période d'essai de 6 semaines dont il est question à l'article 12 de la présente loi, pour les volontaires du 1er échelon en service permanent et en service non-permanent et pour celles des 2e, 3e et 4e échelons en service permanent; elle se réduit à la période d'essai de 6 semaines pour les autres volontaires.

V. — Des obligations de service.

Art. 14.

En temps de paix, les volontaires en service permanent sont tenues à des prestations de huit heures par jour.

Toutefois, pour les besoins des exercices ou des manœuvres, elles seront tenues à une présence ininterrompue pendant toute la durée de l'exercice ou de la manœuvre auquel participe leur unité.

A l'issue de ces exercices ou de ces manœuvres il leur sera accordé une exemption de service qui sera calculée sur la base d'un jour d'exemption pour quarante-huit

Art. 11.

Elk der vier in artikel 7 van deze wet beoogde échelons omvat :

1°) vrijwilligers in vaste dienst, wier dienstverplichtingen omschreven zijn in artikel 14 van deze wet;

2°) vrijwilligers in niet-vaste dienst, wier dienstverplichtingen omschreven zijn in artikel 15 van deze wet.

De Commandant van het Vrouwelijk Militair Korps en de Groeperingscommandanten behoren tot de vaste dienst.

De Minister van Landsverdediging bepaalt jaarlijks het aantal eenheidscommandanten en vrijwilligers van het tweede en derde échelon die in vaste dienst en in niet-vaste dienst zullen zijn.

IV. — Dienstnemingsvoorwaarden.

Art. 12.

Met ingang van de dag waarop haar candidatuur aanvaard wordt, zal elke candidaat-vrijwilliger voor de vaste dienst of voor de niet-vaste dienst een proeftijd van zes weken doorbrengen in de bij artikel 13 van deze wet bedoelde school.

Binnen drie dagen na het verstrijken van deze proeftijd, kan de candidatuur door de candidaat ingetrokken worden of bij met redenen omklede beslissing van de Korpscommandant afgewezen worden.

Wordt de candidatuur door de candidaat gehandhaafd en door de Korpscommandant goedgekeurd, dan tekent de candidaat een dienstneming voor drie jaar.

De dienstnemingsleeftijd gaat van 19 tot 35 jaar.

De dienstneming kan met perioden van één, twee of drie jaar verlengd worden.

Art. 13.

Er wordt een school voor het Vrouwelijk Militair Korps opgericht.

Haar inrichting wordt bij Koninklijk besluit geregeld.

Haar doel is, de vrijwilligers op te leiden voor de uitoefening van de functies en bedieningen die zij zullen moeten vervullen.

De opleiding duurt drie maanden, met inbegrip van de proefperiode van 6 weken, vermeld in artikel 12 van deze wet, voor de vrijwilligers van het eerste échelon in vaste dienst en in niet-vaste dienst en voor die van het 2de, 3de en 4de échelon in vaste dienst; zij wordt beperkt tot de proefperiode van 6 weken voor de overige vrijwilligers.

V. — De dienstverplichtingen.

Art. 14.

In vreedstijd zijn de vrijwilligers in vaste dienst verplicht tot acht uren prestaties per dag.

Uit hoofde van de oefeningen of de manœuvres zullen ze evenwel verplicht zijn bestendig aanwezig te zijn gedurende gans de duur van de oefening of de manœuvre waaraan hun eenheid deelneemt.

Bij het beëindigen van bedoelde oefeningen bekomen ze een dienstvrijstelling, berekend op basis van één dag vrijstelling per acht en veertig uren dienst tijdens welke

heures de service au cours desquelles elles n'auraient pu, en fin de journée, regagner leur domicile habituel.

Art. 15.

En temps de paix, les volontaires en service non-permanent sont tenues d'effectuer, indépendamment du séjour à l'Ecole du Service Militaire Féminin, les prestations suivantes : la première année de leur engagement : une période de confirmation à raison de quatre séances par mois, de quatre heures pleines chacune, pendant quatre mois, et un entraînement de six jours au plus.

A partir de la deuxième année : une période d'entretien à raison de dix séances par an, de quatre heures pleines chacune, et un entraînement annuel de six jours au plus.

VI. — Discipline.

Art. 16.

Il n'existe, en dehors du service, aucune subordination des volontaires d'un échelon envers celles d'un échelon supérieur. Il n'existe de règles de subordination qu'en service.

Les volontaires sont réputées être en service quand elles sont dans l'exercice de leurs fonctions ou de leur emploi ou quand elles sont en déplacement pour une raison de service.

Un règlement d'ordre et de discipline du Corps du Service Militaire Féminin sera élaboré par les soins du Ministre de la Défense Nationale.

Ce règlement traitera notamment des devoirs généraux et des droits des volontaires, des rapports de service des volontaires des différents échelons, des rapports de service des volontaires avec les officiers et avec les gradés des Forces terrestres, aérienne et navale, de la procédure en matière disciplinaire, des recours.

Le Ministre de la Défense Nationale fixera l'uniforme des volontaires, les insignes de grades et les différents attributs.

Art. 17.

En cas de manquement marqué à ses devoirs, la volontaire en cause pourra, selon la gravité de l'infraction, être punie d'une des peines suivantes : le rappel à l'ordre, la réprimande, le blâme, la suspension, la révocation.

Les volontaires du premier échelon sont seules habilitées à appliquer ces peines conformément à la procédure établie par le règlement d'ordre et de discipline dont il est question à l'article 18 de la présente loi.

VII. — Mode d'interruption et de cessation des services.

Art. 18.

Sans préjudice des dispositions de l'article 12, deuxième alinéa, de la présente loi, une volontaire ne peut, sans préavis, cesser ses fonctions ou en être déchargée avant l'expiration du service pour lequel elle s'est engagée ou engagée.

Le délai de préavis est de trois mois quel que soit le taux de la rémunération.

Il prend cours à l'expiration du mois pendant lequel il est donné.

L'engagement volontaire pourra, toutefois, être résilié à

ze niet, op het einde van de dag, naar hun gewone woonplaats konden terugkeren.

Art. 15.

In vreedestijd moeten de vrijwilligers in niet-vaste dienst, buiten hun verblijf in de School voor het Vrouwelijk Militair Korps, volgende prestaties volbrengen : het eerste jaar van hun dienstneming : een bevestigingsperiode naar rato van vier dienstitijden per maand, van vier uren elk, gedurende vier maanden en een trainingsperiode van ten hoogste zes dagen.

Met ingang van het tweede jaar : een onderhoudsperiode naar rato van tien oproepingen per jaar, van vier uren elk, en een jaarlijkse trainingsperiode van ten hoogste zes dagen.

VI. — Tucht.

Art. 16.

Buiten de dienst bestaat er geen enkele ondergeschiktheid van de vrijwilligers van het ene échelon ten opzichte van die van een hoger échelon. Regelen van ondergeschiktheid gelden slechts in dienst.

De vrijwilligers worden beschouwd in dienst te zijn wanneer ze hun functies of hun ambt uitoefenen of wanneer ze zich om dienstrekenen verplaatsen.

Door de zorgen van de Minister van Landsverdediging wordt een reglement van orde en tucht voor het Vrouwelijk Militair Korps opgesteld.

In dit reglement wordt namelijk gehandeld over de algemene verplichtingen en de rechten der vrijwilligers, de dienstbetrekkingen onder de vrijwilligers der diverse échelons, de dienstbetrekkingen van de vrijwilligers met de officieren en de gegradueerden van de Land-, Lucht- en Zeemacht, de procedure in tuchtzaken, de beroepen.

De Minister van Landsverdediging bepaalt de uniform der vrijwilligers, de kentekens der graden en de diverse attributen.

Art. 17.

In geval van ernstige tekortkoming aan haar verplichtingen, zal de betrokken vrijwilliger, volgens de ernst der overtreding, één der volgende straffen kunnen oplopen : de terechtwijzing, de berisping, de blaam, de schorsing, de afzetting.

Alleen de vrijwilligers van het eerste échelon zijn bevoegd om deze straffen toe te passen overeenkomstig de procedure vastgesteld bij het in artikel 18 van deze wet bedoelde reglement van orde en tucht.

VII. — Wijze van onderbreking of beëindiging der diensten.

Art. 18.

Onverminderd de beschikkingen van artikel 12, tweede lid, van deze wet mag een vrijwilliger zonder opzegging geen einde maken aan haar functies of er van ontlast worden vóór het verstrijken van de termijn waarvoor ze dienst genomen of hernomen heeft.

De opzeggingstermijn belooft drie maanden ongeacht het bedrag der bezoldiging.

Bedoelde termijn gaat in bij het verstrijken van de maand tijdens welke de opzegging gegeven wordt.

De vrijwillige dienstneming zal echter kunnen verbroken

la demande de l'intéressée sur offre de démission en cas de mariage ou de maternité.

Art. 19.

Pendant la durée du préavis, la volontaire peut, si elle est en service permanent, s'absenter deux fois par semaine en vue de rechercher un nouvel emploi pourvu que la durée des deux absences ne dépasse pas un total de huit heures.

Art. 20.

Les cas d'accidents ou d'infirmités survenus en service et par le fait du service ou en service et non du fait du service sont traités suivant les règles établies en cette matière pour le personnel des Forces terrestre, aérienne et navale.

Art. 21.

Les limites d'âge, suivant les échelons et les grades, sont les suivantes :

Chef du Corps et Chef de Groupement : 54 ans.
 Chef d'unité : 50 ans.
 Volontaire du 2e échelon : 50 ans.
 Volontaire des 3e et 4e échelons : 45 ans.

VIII. — Avantages sociaux et divers.

Art. 22.

D'une façon générale, les volontaires en service permanent jouissent, compte tenu de leur affectation et de l'échelon qu'elles occupent, des mêmes avantages que les militaires de carrière des Forces terrestre, aérienne ou navale. Celles en service non-permanent jouissent, en service, compte tenu des mêmes conditions, des mêmes avantages que les officiers de réserve ou que les gradés et soldat en congé illimité des Forces terrestre, aérienne ou navale, rappelés sous les armes.

Le montant de la rémunération de service des volontaires en service non-permanent sera le même que celui des membres de la garde territoriale antiaérienne en service non permanent.

Art. 23.

L'accomplissement d'un minimum de trois années de bons services au Corps du Service Militaire Féminin, que ce soit en service permanent ou en service non permanent, confère une priorité pour l'accession aux emplois de l'Etat, des Provinces, des Communes et des Organismes parastataux.

Les services réels accomplis au Corps du Service Militaire Féminin par les volontaires en service permanent donnent droit à une pension de retraite, calculée suivant les règles en vigueur pour les militaires de carrière.

IX. — Dispositions transitoires.

Art. 24.

Le Chef du Corps du Service Militaire Féminin dispose d'un état-major et d'un service administratif.

Le Corps du Service Militaire Féminin a son budget propre.

worden op verzoek van de betrokkene door ontslagaanbieding in geval van huwelijk of van bevalling.

Art. 19.

Tijdens de duur van de opzeggingstermijn mag de vrijwilliger, indien zij in vaste dienst is, tweemaal per week afwezig zijn om uit te zien naar een nieuwe betrekking, op voorwaarde dat de duur van deze beide afwezigheden een totaal van acht uren niet overtreft.

Art. 20.

De ongevallen of lichaamsgebreken in dienst en ingevolge de dienst overkomen, worden behandeld met inachtneming van de regels die ter zake bestaan voor het personeel der Land-, Lucht- en Zeemachten.

Art. 21.

De leeftijden zijn, naargelang van de échelons en de graden, de volgende :

Korpsoverste en Groeperingsoverste : 54 jaar;
 Eenheidsoverste : 50 jaar;
 Vrijwilliger van het 2de échelon : 50 jaar;
 Vrijwilliger van het 3de en het 4de échelon : 45 jaar.

VIII. — Maatschappelijke en diverse voordelen.

Art. 22.

In het algemeen zijn de vrijwilligers in vaste dienst gerechtigd, rekening gehouden met hun aanwijzing en met het échelon dat ze innemen, op dezelfde voordelen als deze van de beroepsmilitairen van de Land-, Lucht- en Zeemachten. Deze die niet in vaste dienst zijn, kunnen, in dienst, rekening gehouden met dezelfde voorwaarden, aanspraak maken op dezelfde voordelen als de reserve-officieren of als de gegradueerden en soldaten met onbepaald verlof van de Land-, Lucht- en Zeestrijdkrachten die weder onder de wapens geroepen worden.

Het bedrag van de dienstwedde der vrijwilligers in niet-vaste dienst zal dezelfde zijn als deze van de leden van de territoriale wacht voor de luchtafweer in niet-vaste dienst.

Art. 23.

Het vervullen van een minimum van drie jaar goede diensten in het Vrouwelijk Militair Korps, hetzij in een vaste dienst hetzij in een niet-vaste dienst, verleent een voorkeurrecht voor de toegang tot de betrekkingen in de Rijks-, Provincie- en Gemeentediensten alsook bij de parastatale organismen.

De werkelijke diensten, bewezen in het Vrouwelijk Militair Korps door de vrijwilligers in vaste dienst, geven recht op een rustpensioen berekend naar de regels welke gelden voor de beroepsmilitairen.

IX. — Diverse bepalingen.

Art. 24.

De Overste van het Vrouwelijk Militair Korps beschikt over een staf en over een administratieve dienst.

Het Vrouwelijk Militair Korps heeft een eigen begroting.

Art. 25.

Le Ministre de la Défense Nationale détermine annuellement l'effectif du Corps du Service Militaire Féminin.

X. — Dispositions transitoires.

Art. 26.

Par mesure exceptionnelle, le Ministre de la Défense Nationale désignera une candidate aux fonctions de Chef du Corps du Service Militaire Féminin et deux candidates aux fonctions de Chef de Groupement qui deviendraient éventuellement les premières en titre dans ces fonctions. La période d'essai dont il est question à l'article 12 de la présente loi sera portée à quatre mois pour les trois candidates visées dans le présent article. Elle sera consacrée notamment à une mission d'organisation permettant le fonctionnement rapide de l'école et le recrutement à brève échéance d'un premier contingent de volontaires du 1er et du 2e échelons en service permanent.

Quinze jours avant la fin de cette période d'essai, la candidate aux fonctions de Chef du Corps du Service Militaire Féminin fera rapport sur les résultats obtenus dans le cadre qui lui aura été tracé par le Ministre de la Défense Nationale.

La limite d'âge de 35 ans, dont il est question à l'article 12 de la présente loi, ne sera pas de rigueur pendant les trois premières années à dater de la promulgation de la présente loi.

Art. 27.

Les femmes actuellement engagées dans le service du personnel civil féminin de complément pourront dans les 6 mois de la promulgation de la présente loi contracter un engagement volontaire dans le corps du Service militaire féminin. Leurs années de service antérieures compteront pour l'avancement, le traitement et la pension.

Art. 25.

De Minister van Landsverdediging bepaalt jaarlijks de getalsterkte van het Vrouwelijk Militair Korps.

X. — Overgangsbepalingen.

Art. 26.

Bij uitzonderingsmaatregel, wijst de Minister van Landsverdediging een kandidaat aan voor de functies van Overste van het Vrouwelijk Militair Korps alsook twee kandidaten tot de functies van Groeperingsoverste die, gebeurlijk, de eersten in rang zullen zijn voor deze functies. De proeftijd, waarvan sprake in artikel 12 van deze wet, wordt op vier maanden gebracht voor de in dit artikel bedoelde drie kandidaten. Hij zal inzonderheid worden besteed aan een inrichtingsopdracht die de snelle werking zou mogelijk maken van de school en de aanwerving, binnen de kortst mogelijke tijd, van een eerste contingent vrijwilligers op het 1ste en het 2de échelon in vaste dienst.

Vijftien dagen vóór het verstrijken van bedoelde proeftijd brengt de kandidaat tot het ambt van Overste van het Vrouwelijk Militair Korps verslag uit over de uitslagen die verkregen werden in het kader dat haar door de Minister van Landsverdediging werd aangeduid.

De leeftijdsgrens van 35 jaar, waarvan sprake in artikel 12 van deze wet, moet niet in acht worden genomen gedurende de eerste drie jaar te rekenen van de afkondiging van deze wet.

Art. 27.

De vrouwen die thans een dienstverbintenis hebben aangegaan bij het vrouwelijk burgerlijk aanvullend personeel zullen binnen 6 maanden na de afkondiging van deze wet vrijwillig dienst mogen nemen bij het Vrouwelijk Militair Korps. Hun vorige dienstjaren worden medegerekend voor de bevordering, de wedde en het pensioen.

A. DEVEZE,
L. MUNDELEER,
M. DESTENAY,
E. DE GENT.